

Theater

REPORTAGE GALA VAN HET NEDERLANDS THEATER

Toneelprijzen zo wit

Het leek zowaar een beetje op de meest recente Oscaruitreiking, gisteravond in de Amsterdamse Stadsschouwburg. Maar dan wel op een ludieke manier.

Door Annette Embrechts

Alle winnaars van het Gala van het Nederlands Theater, met derde van links Theo d'Or-winnaars

Wine Dierickx en helemaal rechts Louis d'Or-winnaar Hans Kesting.

Foto ANP

Bijna allemaal witte winnaars op het Gala van het Nederlands Theater. En bijna allemaal gekleurde vakmensen die de belangrijkste toneelprijzen uitreikten. Verbluffte blanke laureaten met ongekunstelde dankwoorden, tegenover zwarte slippersdragers die met galgenhumor de enveloppen openden – dat was natuurlijk geen toeval, gisteravond in de Stadsschouwburg Amsterdam, tijdens de jaarlijkse afsluiting van het Theater Festival.

Op het Gala wonnen **Hans Kesting** (van Toneelgroep Amsterdam) en de Vlaamse **Wine Dierickx** (van collectief Wunderbaum) de belangrijkste toneelprijzen, de Louis en Theo d'Or voor de indrukwekkendste hoofdrollen, zeg maar de Oscars van het Nederlandse Toneel.

Het stilziggend op de spits drijven van het achterblijven van kleur en diversiteit op het hoofdpodium was natuurlijk een ludieke hint naar de discussie over de witte Oscarregen – viral gegaan onder de noemer #OscarsSoWhite.

De *leading lady* van de avond, Eva van der Gucht, zette al haar muzikale talenten krachtig in voor een vrolijke en aanstekelijke presentatie, met speelse steken onder water

en de nodige zelfkennis over het ambacht van acteren. Bovenal was het Gala een feestje voor en door acteurs, met veel zelfspot, van zowel spelers als theaterdirecteuren en recensenten. Hein Janssen, toneelredacteur van de *Volkskrant*, rapte een speechied waarin hij de geruchten over een mogelijke affaire met actrice Halina Reijn de kop indrukte en in een moeite door zijn doodsbedreiging, ontvangen van een acteur (en winnaar van de televisiequiz *De Slimste Mens*), de revue liet passeren. En oud-politicus Boris van der Ham droemde alvast over zijn comeback op het toneel in de musical *Ciske de Rat*.

Gewoontegetroou werd zondagavond een hele reeks prijzen uitgereikt. Kesting, die zelf had verwacht dat collega Gijss Scholten van Aschat zou winnen en die zijn jongere collega Joris Smit niet passeerde, won de

“**Hij is nietsontzied en genadeloos in zijn vraatzucht naar een alles-verslindende alleenheerschappij**

Louis d'Or voor zijn energieke rol van Richard III in *Kings of War* van Toneelgroep Amsterdam. En in het verlengde ook voor zijn indrukwekkende prestatie in *De welwillenden*. Over *Richard III* oordeelde de jury: 'Hij is nietsontzied en genadeloos in zijn vraatzucht naar een alles-verslindende alleenheerschappij. Hij legt alle regels van de voorstelling aan zijn laars.'

Kesting won in 2008 dezelfde toneelprijs voor zijn rol van de ultrarechtse advocaat Roy Cohn in *Angels in America*, ook bij Toneelgroep Amsterdam. In zijn dankwoord eerde hij de regisseurs Ivo van Hove en Guy Cassiers en zijn echtgenoot, die 'het niet makkelijk met mij heeft'.

Dierickx, die haar dankwoord in een lapotte printer had moeten achterlaten, ontving de Theo d'Or voor haar 'fascinerende, opwindende' vertolking in de (bijna) solovoorstelling

Helpdesk van Wunderbaum. 'Ongelooflijk uitgekend bespeelt zij de toeschouwer met een haast wiskundige schakeling tussen emoties en telefoonsprekken', aldus de jury onder leiding van politiek verslaggever Ferry Mingelen. Zij liet de gedoodverfde winnares Malou Gorter als Birgitte Nyborg in de theatermarathon Borgen achter zich.

Een verrassing was de verkiezing van de Estse acteur **Risto Kúbar** voor de beste mannelijke bijdrage tot de voorstelling *Als je maar hard genoeg rent, weet niemand meer waar je bent* van de regisseur Jette Bataalaan.

Bromance, een broeierige voorstelling over ontluikende homoseksualiteit, gespeeld in de laadbak van een vrachtwagen, kreeg de Gouden Krekel voor de beste jeugdtheaterproductie van het seizoen. 'Een knappe voorstelling, over een gevoelig onderwerp, die broeit vanaf de eerste seconde tot de laatste minuut.'

De andere prijzen

• **Prosceniumprijs** Ola Mafalaani voor haar wezenlijke bijdrage aan het Nederlandse toneel.

• **Regieprijs** Thibaud Delpeut voor zijn regie van *Een soort Hades* van Theater Utrecht.

• **VSCD Mimeprijs** Theater Artemis voor *Als je maar*

hard genoeg rent, weet niemand meer waar je bent.

• **Gouden Krekel voor beste jeugdtheaterproductie** *Bromance* van Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevank.

• **Gouden Krekel voor beste podiumprestatie** Sanne

Danz voor haar decorontwerp van *Alice in Wonderland* door Maas theater en dans.

• **ACT Award** Joop Mulder, artistiek directeur van het Oerol Festival op 'Terschelling' (omdat al 35 jaar lang veel acteurs van hem de kans krijgen om bijzondere locatievoorstellingen te maken).

DE HOOFDPRIJSWINNAARS

Foto Jan Versweyeld

• **Louis d'Or** Hans Kesting voor zijn rol in *Kings of War* door Toneelgroep Amsterdam.

Hans Kesting speelt een van de drie koningen in *Kings of War*, de bewerking die Rob Klinkenberg maakte van Shakespeares koningsdrama's *Henry V*, *Henry VI* en *Richard III*. Ramsey Nasr was een gedreven en weldoordachte koning Henry V, Eelco Smits de goedgelovige ziel Henry VI die aan alles twijfelt en Kesting speelde de exuberante boosaard en moorddadige mankepoot Richard III. Kesting is een acteur die flink kan uitpakken en dat doet hij dan ook als deze Richard. In het begin geeft hij zijn personage nog iets menselijks mee, zodat we enigszins kunnen begrijpen waarom hij tot zijn gruweldaden komt. 'Geweten is een woord voor lafaards, de vuist is mijn geweten', zegt hij en Kesting valt gaandeweg de voorstelling die vuist, en zijn publiek siddert. Overigens speelde hij dit seizoen nog een indrukwekkende rol, namelijk die van SS-officier Maximilien Aue in *De Welwillenden* naar het boek van Jonathan Littell. Daarin werd zijn ongebreidelde acteurs talent wildadig getemperd door regisseur Guy Cassiers en dat leidde tot een briljant twijfelende en tobende oorlogsmisdadiger. Hoe dan ook: Hans Kesting excelleert in slechteriken.

• **Arlecchino** Risto Kúbar voor zijn rol in *Dit zijn de namen* door NTGent.

Tot voor kort was Risto Kúbar volgend onbekend in Nederland. Niet vreemd: hij maakte tot vorig jaar deel uit van theatergroep NO99 in Tallinn, Estland. Nadat die groep had samengewerkt met Johan Simons, die toen nog in München zat, werd Kúbar daar opgepikt en verhuisde mee naar NTGent. In *Dit zijn de namen*, gebaseerd op de roman van Tommy Wieringa, speelt de tanige acteur de jonge vluchtling als opgejaagd wild, brutaal en speels. Ook zonder tekst is zijn aanwezigheid ontkoombaar – Kúbar is een acteur die zowel midden op het podium als aan de zijlijn aandacht blijft trekken en daardoor intrigeert. Op dit moment is hij te zien in *Die Fremden*, de Ruhr Triënnale-productie van Simons die later deze maand naar Gent komt.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

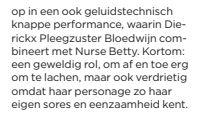

Foto Philé Depeze

• **Louis d'Or** Hans Kesting voor zijn rol in *Kings of War* door Toneelgroep Amsterdam.

Hans Kesting speelt een van de drie koningen in *Kings of War*, de bewerking die Rob Klinkenberg maakte van Shakespeares koningsdrama's *Henry V*, *Henry VI* en *Richard III*. Ramsey Nasr was een gedreven en weldoordachte koning Henry V, Eelco Smits de goedgelovige ziel Henry VI die aan alles twijfelt en Kesting speelde de exuberante boosaard en moorddadige mankepoot Richard III. Kesting is een acteur die flink kan uitpakken en dat doet hij dan ook als deze Richard. In het begin geeft hij zijn personage nog iets menselijks mee, zodat we enigszins kunnen begrijpen waarom hij tot zijn gruweldaden komt. 'Geweten is een woord voor lafaards, de vuist is mijn geweten', zegt hij en Kesting valt gaandeweg de voorstelling die vuist, en zijn publiek siddert. Overigens speelde hij dit seizoen nog een indrukwekkende rol, namelijk die van SS-officier Maximilien Aue in *De Welwillenden* naar het boek van Jonathan Littell. Daarin werd zijn ongebreidelde acteurs talent wildadig getemperd door regisseur Guy Cassiers en dat leidde tot een briljant twijfelende en tobende oorlogsmisdadiger. Hoe dan ook: Hans Kesting excelleert in slechteriken.

• **Arlecchino** Risto Kúbar voor zijn rol in *Dit zijn de namen* door NTGent.

Tot voor kort was Risto Kúbar volgend onbekend in Nederland. Niet vreemd: hij maakte tot vorig jaar deel uit van theatergroep NO99 in Tallinn, Estland. Nadat die groep had samengewerkt met Johan Simons, die toen nog in München zat, werd Kúbar daar opgepikt en verhuisde mee naar NTGent. In *Dit zijn de namen*, gebaseerd op de roman van Tommy Wieringa, speelt de tanige acteur de jonge vluchtling als opgejaagd wild, brutaal en speels. Ook zonder tekst is zijn aanwezigheid ontkoombaar – Kúbar is een acteur die zowel midden op het podium als aan de zijlijn aandacht blijft trekken en daardoor intrigeert. Op dit moment is hij te zien in *Die Fremden*, de Ruhr Triënnale-productie van Simons die later deze maand naar Gent komt.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.

• **Colombina** Ilke Paddenburg voor haar rol in *Helpdesk* door Theater Utrecht.

In het toneelstuk *Een soort Hades* van Lars Norén vormt het verhaal van het jonge meisje Marie en haar vader, een bekend politicus, zonder meer de rode draad. In deze inlijkt in een psychiatrische kliniek vol getroebelde zielen wordt Marie gespeeld door de jonge actrice Ilke Paddenburg. Zij zit op haar kamer, ligt in bed en wacht. Wachten op haar vader, die slechts getrouwd op bezoek komt, tot dat zijn een gruwelijk verhaal uit beider verleden openbaart. Was er sprake van incest of niet? En zo ja, is dat reden dat dit meisje zo volstrekt in de war is? Paddenburg speelt haar rol intens en uitgesproken dramatisch, maar zonder dat het hysterische woord of over de top. Stug, onkreukbaar en broos, dat is zij. Tot aan het eind toe blijft de vraag: is het waar of niet? Ilke Paddenburg houdt de toeschouwer hardhandig bij haar les.